Година VII — Варна, 30 Юли 1915 год. — Брой 650

ИЗЛИЗА
Вторникъ, Петъкъ
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година, 16 лв.
„ 6 м-ца. . 8 лв.
„ 3 м-ца. . 5 лв.
За странство:
За година. . 30 лв.
„ 6 м-ца. . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223. Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявения:
гармоиденъ редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та [illegible] линки.
Тукъ [illegible] родявания се прави особенно споразумение.
Съобщения, ржкописи и суми се изпращатъ до уредника: П. Драгулевъ.
Единъ брой 10 стот.

Варн. Градска Библиотека

БЕНЗИНЪ
ВЪ ВАРЕЛИ И ТЕНЕКИИ 710/715 продава на износна цѣна
Ионко Давидовъ — Варна.

Българско Търговско Акционерно Дружество
Русе, София, Пловдивъ и Варна.
Голѣмъ складъ на:
всички земледѣлчески машини. Индустриални машини. Минерални и цилиндрови масла. Лимонадени и пивоквасни шишета. Готварски печки и за отопление. Помпи и тржби и пр..
Обширенъ каталогъ изпращаме при поискване.

Д. Р. КОССОВЪ & С-ие
КОМИСИОНА и ЕКСПЕДИЦИЯ
ЦЕНТРАЛА РУСЕ. Клонове: Варна, Търново, Габрово и Деде-Агачъ.
Съобщаваме на своитѣ клиенти и познати, че съвмѣстно съ къщата Гаторно & С-ие отъ Браила, урѣдихме плавателна служба по Дунава за прѣнасяние стоки отъ Русе за Рени, а въ послѣдствие и за другитѣ портове и че понеже разполагаме съ достатъчно шленове и параходи, службата е наредена така, щото винаги да имаме въ Русе готовъ за товарене шлепъ, който като се натовари веднага се отписа а на мѣстото му се оставя другъ за товаряне — удобство, което е необходимо за русенското пристанище по причина на голѣмия напливъ на стоки.
Съ почитание Д. Р. КОССОВЪ & С-ие.

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА БАНКА
ЦЕНТРАЛА въ Пловдивъ. Клонове: Бургасъ и Хасково.
Основенъ капиталъ 3,000,000 лева.
Основана 1895 година
Извършва всѣкакъвъ видъ банкови операции:
сконтира търговски ефекти; прави заеми срѣщу лични гаранции и съ залогъ на цѣнни прѣдмети и стоки:
Открива текущи смѣтки срѣщу лична гаранция и ипотека на недвижими имоти; Купува и продава чекове за въ България и странство; прави и парияни прѣводи;
Купува и продава разни цѣнни книги и стоки за чужда смѣтка;
РАЗНИ ПРѢДСТАВИТЕЛСТВА.
Приема влогове:
БЕЗСРОЧНИ съ 5% годишна лихва. СРОЧНИ за до 1 г. 5½% лихва.
СРОЧНИ за 1 година и нагорѣ 6% годишна лихва.
Телеграфически адресъ: „ИНДУСТРИАЛНА БАНКА“.
Талефонъ № 17.

Фабрична Марка.
ГАЗЪ
отъ най-добро качество
Употрѣбявайте само тази марка.

„НАФТА“
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.
Централа въ СОФИЯ.
Клонове въ всички градове на Царството.
Постоянни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомоболи, мотори, индустриални и технически цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПѢКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.
◎ Цѣни и условия най-изгодни. ◎

ПОСТОЯНЕНЪ ГОЛѢМЪ СКЛАДЪ
отъ всѣкакъвъ видъ първокачествени американски и ромжински
Минерални Масла и Грес (Вазелина)
въ варели и тенекии на много износни цѣни и акуратна доставка само при:
И. М. ЩЕРЛИБЪ и С-ие София
ул. Раковски № 85
Телефонъ № 1311. Телеграфенъ адресъ: „Щерлибъ“
Оферти и мостри при първо поискване.

ВЪЛНЕНО-ТЕКСТИЛНА ФАБРИКА „СВ. ГЕОРГИ“
ВЪ ТРЪВНА
Съобщава, че въ нагорѣ[illegible] си софийски складъ, улица „Търговска“ № 28, ще продава на едро и дребно своитѣ произведения:
Модни фини платове, за мжжки костюми, платове за дамски костюми, шаяни и сукна за формени обличла, платове за ученически форми и гоглѣмъ изборъ на здрави и трайни платове, изработени отъ мѣстна вѣлна, по цѣни по-ниски отъ конкуренцията.
Фабриката собственость на Българ Търг. Банка е въ положение да продава всѣкога по-евтино.

Андрѣй Момеринъ
ФАБРИКА
за кожи и кожени издѣлия
Специалитетъ
ДАМСКИ ЧАНТИ.
Габрово.

Месробъ Мурадовъ
АДВОКАТЪ.
Писалище срѣщу Окржжния Сждъ.
Телефонъ № 354.
ВАРНА.

Печатница „З о р а“, Варна.

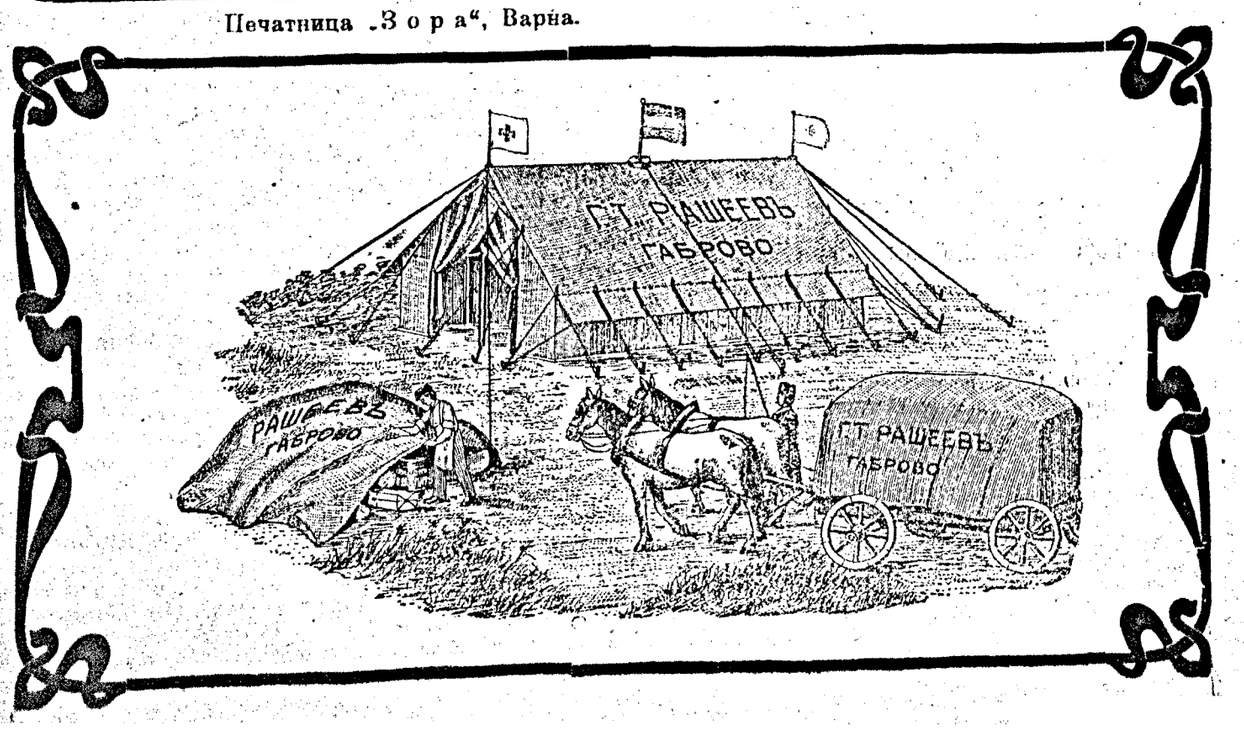

или, или.

Отъ юли 1914 година страната ни прѣживѣ едно положение досущъ мжчително, едно положение на непоносимо политическо и икономическо изпитание и изтощени. Отъ всѣкждѣ заобиколена съ съсѣди, които не ѝ желаятъ доброто и нѣщо повече: нѣкои отъ които желаятъ да я вплетатъ въ общата европейска конфлагрция за да градятъ свои бждинии надъ нейнитѣ нещастия, а дори и надъ нейнитѣ развалини; отъ всѣкждѣ заградена по начинъ да не може да диша и да не може да се сношава съ свѣта — да не може да черпи сили за животъ, у нея започнаха да се проявяватъ знакове на отчаение, знакове и на икономически отпадъкъ.

При една отлична реколта, тази година, тя рискува истинск да бѣдствува. Нѣма пжтища отъ кждѣ да изнесе излишното си зърнено производство; нѣма, не останаха пари вжтрѣ, съ които да се извърши единъ вжтрѣшенъ оборотъ, единъ обмѣнъ макаръ и по варантенъ начинъ, та да се снабди насе-ннето съ парични срѣдства, а чрѣзъ него и държавата да се улесни съ събиране данъцитѣ; нѣма, нѣма, нѣма срѣдства никакви и кризата е неминуема, отчаянието е на прагътъ на всѣки даже малко много заможенъ гражданинъ, а още повече на широкитѣ бѣдни и работнически класи. Отчаянието настжпва съ бързи крачки.

Прѣдлагаха се много начини за да се излѣзе отъ тежкото положение, въ което е и отъ още по-тежкото, което прѣдвижда се, че ще да настжпи, но ни единъ отъ тия начини не се усвои, защото още въ момента на прѣдлагането имъ, тѣ се указаха утопични, неизпълними. Всичкитѣ тия начини бѣха добри, идеално добри, но бѣха изпълними само, ако имаше пари. Оказаха се утопични, защото никой отъ тѣхъ не можеше да се изпълни безъ пари, а и нито единъ отъ тѣхъ не оказваше като какъ и отъ кждѣ могатъ да се взематъ пари. Всичката мжчнотия, всецѣло несгодата бѣше въ паритѣ. Така, напримѣръ, прѣдложи се Народната, Земледѣлската и Кооперативната банки сами да образуватъ или же да се турятъ на чело на единъ синдикатъ за изкупуване хранитѣ, които сж въ излишекъ и подлежатъ на износъ. Теоретично тоя начинъ бѣше единъ отъ най-добритѣ. На практика, обаче, излѣзе неприложимъ и неизпълнимъ. Дебатира се и върху основаването на една нова специална банка отъ всички житари съ капиталъ отъ 40 милиона лева, която да стане посрѣдникъ между производителитѣ и вънпшото тържище, за изкупуването и изнисането на хранитѣ. Начинъ най-съвършенъ, най-идеаленъ, теоретично гледано. На практика, обаче и той се оказа неприложимъ и неизпълнимъ. Нужнитѣ 40 милиона трѣбваше да има отъ кждѣ да се събератъ и внесатъ въ каситѣ на тая банка. И какви и колко още начини не се прѣдлагаха; нъ най на края, всички тия начини, до едно, всички разсжждения и търсене способи да се избѣгне опасностьта отъ една икономическа и финансова криза, се завършиха съ познатия вече мемоаръ на Икономическото Дружество до министръ-прѣдседателя — само съ тая палиатива се свържиха и довършиха усилията.

Ние имаме писмено мнѣнието и на нашия добръ и практиченъ приятель отъ Браила за начина, по който може да се устрои житната кампания въ страната ни тукъ съ шансове да даде добри резултати. Това мнѣние нашитѣ четци ще го чуятъ въ единъ отъ идните ни броеве. Но ние тукъ искаме да наблегнемъ на единъ съвършено другъ начинъ за разрѣшение мжчната проблема на нашия износъ. Тоя начинъ не го *изказваме ние първи*, но ние идемъ съ всичката си сила и енергия да го подкрѣпимъ. Върху него трѣбва да помисли зрѣло, вѣщо и патриотично правителството и, при едно крайно рѣшение, да повика народа, угорчения политически, стѣснения икономически и финансово запашения народъ да го реализира, ако по дипломатически редъ не може да се постигне нѣкакъвъ резултатъ, ако съ добро не може да се осжществи цѣлта.

Дунава. Сѣкашъ тоя международенъ воденъ пжть е станалъ само сърбски. Него отъ година насамъ само Сърбия, абсолютно, само тя го използува. Ежедневно транспорти отъ Русия само за Сърбия сновятъ. България и Ромжния отъ долу и Австро-Унгария отъ горѣ въ нищо не могатъ да го използуватъ. *Ние особено*, които сме заградени и запрещени отъ всички страни и които пазимъ строгъ и ненарушимъ неутралитетъ, даже и спрѣмо тая наша коварна съсѣдка — Сърбия — сме задушени и отъ тая страна на съобщенията си. Между туй, сега, въ прѣдстоящата житна кампания тоя пжть ще бжде за насъ най-цѣненъ, най-много необходимъ не само защото е най-лесенъ и най-сгоденъ поради къстата си до тържищата, въ които хранитѣ ни ще трѣбва да проникнатъ, но и защото цѣнитѣ тамъ — въ Австро-Унгария и Германия — сж едни отъ най-високитѣ и най-възнаградителнитѣ за нашатѣ производители. И, най-послѣ, необходимъ ни е, защото той е толкова сърбски, колкото и нашъ и той е единъкъмъ ни пжть за прѣко съобщение съ централнитѣ държави, кждѣто става най-силенъ и най-широкъ обмѣнъ съ нашитѣ произведения и кждѣто нашитѣ икономически интереси се най-много кръстосватъ. Дунава. Той е толкова сърбски, колкото и ромжински, и унгарски, и австрийски, и нашъ. Ако дуалистическата империя воюва съ Сърбия и за туй послѣднята ѝ ограничава прохода прѣзъ Дунава, ѝ ограничава търговията, мислимъ, тя, Сърбия, нѣма правото да налага сжщото ограничение на цѣлъ свѣтъ, а толкова повече намъ, които не воюваме съ нея и даже които не сме се опитвали до днесъ да наложимъ и ние сжщото ограничение спрѣмо нея — да ѝ прѣчимъ, да не допущаме рускитѣ транспорти, които хранятъ и обличатъ войскатъ и народа ѝ, които крѣпятъ духътъ ѝ и които ежедневно пълнятъ Дунава и минаватъ безпрѣпятствено до Кладово. Спрѣмо Сърбия ние имаме най-силни основания да не бждемъ въ приятелски и доброжелателски отношения; тия основания ни даватъ право да не пазимъ спрѣмо нея никакъвъ неутралитетъ; но пазимъ го, търпимъ поради добри съсѣдски чувства и човѣколюбие да се свободно продоволствува тя чрѣзъ оная часть на Дунава, върху която ние упражняваме контролъ и власть и отъ насъ, отъ нашето съсѣдско усмотрение зависи дали да ѝ пропущаме транспортитѣ отъ храни, облѣкла, муниции и въоржение, или — не. Нѣщо повече, сърбитѣ могатъ и даже да си развиватъ — до колкото иматъ възможность да се занимаватъ и съ търговия — безпрѣпятствено и търговията посрѣдствомъ Дунава, върху който ние се смѣтаме властници, защото ние нашитѣ брѣгове. Ние не можемъ по Дунава, намиращъ се подъ контрола и властьта на Сърбия, нито даже пжтникъ да прокараме. За насъ е непонятно и странно ни е даже, въ силата на какво право, въ силата на какъвъ международенъ или междудържавенъ принципъ спрѣмо нашата търговия се налага това тежко и щетно ограничение, а спрѣмо набавката даже военни материали отъ Сърбия, за нея не се налага никакво ограничение. Ние не сме воюваща държава; официално сме въ добри и фактически — въ отлично коректни съсѣдски отношения. Но и друго. Ние мислимъ, че правото е недѣлимо, е едно и че, при еднакво право, принципитѣ не могатъ да бждатъ различни. Ползва се Сърбия, търпимъ я ние да се ползува тя отъ Дунава, сжщото право имаме и ние длъжна е и Сърбия да търпи насъ, нашето еднакво, нашето равно и недѣлимо право да се ползваме отъ тоя воденъ пжть, защото, както казахме, ние не воюваме съ нея, не ѝ враждуваме, напротивъ, услужваме ѝ и тя е длъжна да прави спрѣмо насъ сжщото; да не ни враждува, да не ни ощетява, а, напротивъ, да компенсирва услугитѣ ни съ сжщото толериране, поне за единъ проходъ, на нашата търговия. Въ силата на принципа на взаимностьта на услугитѣ, ние имаме право да претендираме отъ Сърбия да ни дава свободенъ пропускъ, разумѣва се, колкото се касае до търговията ни, до гр. Оршова, ако не и до Базящъ; но най-малкото — до ромжинския дунавски портъ Верчерова, свързващъ ромжинскитѣ желѣзници съ унгарскитѣ. Тоя портъ поне е портъ на държава (Ромжния), която не воюва съ Сърбия и, напротивъ, която се намира въ политически и воененъ съюзъ съ нея. Въ тоя случай ние трѣбва да излѣземъ на чисто съ Сърбия: *или, или*. Или сме въ враждебни отношения съ нея и не трѣбва да допущаме тя да се ползува отъ долната часть на Дунава, върху който упражняваме контролъ и власть ние, или сме въ приятелски и добри съсѣдски отношения и тя трѣбва да допуща износа на нашитѣ произведения въ европейскитѣ тържища по Дунава, който е подъ контрола и властьта ѝ. На Ромжния тя е политическа и военна съюзница. Съ нея както ще може да си урежда работитѣ, но съ насъ тя безъ друго трѣбва да е на чисто.

Мислимъ, ако българското правителство е проникнато отъ дълбокъ интересъ къмъ нашето производство и търговия; ако и нему сжщо, както на народа му тегне днешната стопанско-икономическа стѣсненость и голѣмия много основателенъ страхъ отъ икономически и финансовъ крахъ но стопанска България, то не ще да търпи вече това положение по Дунава, създадено отъ Сърбия въ едно врѣме, когато не ѝ бѣ познато поведението, което ние ще държимъ спрѣмо нея и при обстоятелства, които бѣха турили на конецъ нейното сжществуване. Ние мислимъ, отъ тукъ на тъй, когато Сърбия не воюва съ никого, когато отъ наша страна нѣма причини да се страхува и охранява, българското правителство не ще намѣри оправдание прѣдъ народа, ако часъ по-скоро не се яви прѣдъ сърбското правителство съ ултиматумъ да поиска отварянето на Дунава за търговията ни. Днесъ Сърбия притежава хиляди безсъмнѣнни факти и дадени отъ насъ доказателства за нашия даже благосклоненъ неутралитетъ спрѣмо нея (дадохме ѝ брашна, царвули, царевица, жита и др. крайно необходими нѣи материали) и освѣнъ това, както щѣ казахме, положението ѝ като воюваща страна напослѣдъкъ не е тъй застрашено, както миналата година; тя сега не воюва и не може да се прѣдвиди кога ще воюва. Обстоятелствата за нея днесъ сж съвсѣмъ различни отъ онія въ миналата година и сж, може да се каже, много повече благоприятни, отколкото ги тя желае. Тя нѣма защо да ограничава прохода по Дунава на нашитѣ кораби и нѣма защо да прѣпятствува на нашата търговия.

И тъй, крайно врѣме е съ Сърбия да свършимъ съ: или, или. Ако отстжпи, да ѝ благодаримъ и да продължимъ стопанската и търговската си дѣйность; ако съ добро не отстжпи, да потърсимъ срѣдствата да я заставимъ да отстжпи. Въ краенъ случай мжчнотията, която тя ни създава въ стопанския и търговския развой не може да не носи, отъ тукъ на тъй, характера на съзнателно провокаторство, не може тя за насъ вече да не съставлява casus belli и не може народа да не бжде повиканъ съ юмрука си да смаже твърдоглавия коваренъ врагъ, който е устроилъ стопанското и търговското му сломване, който отъ душа желае и всичко прави да му създаде икономически крахъ. Сърбия или трѣбва да отстжпи, или трѣбва да загине подъ нашия юмрукъ. Срѣдно срѣдство и срѣденъ пжть за насъ не може да има: при упорствуването отъ Сърбия, безъ друго ние трѣбва да си развчистимъ и отворимъ пжтя по Дунава до тържищата, които ни сж потрѣбни, особено за тазигодишната рекодна. Всѣко мълчене и всѣко търпене отъ наша страна ще бжде актъ на грозна прѣстжпность спрѣмо собственитѣ ни икономически, а че спрѣмо политическитѣ ни интереси.

Удостовѣренията за разрѣшенъ износъ.

Отъ началото на международната война, почти, се усвои единъ редъ щото всѣко лице или търговска фирма която възнамѣрява да внесе въ царството нѣкаква стока отъ странство, а особено отъ воюващитѣ държави, да се снабдява съ удостовѣрение отъ нашето министерство на търговията, промишлеността и труда, като се означи държавата на произхода на стоката, рода ѝ, качеството ѝ и пр. и пр. Това удостовѣрение служи като морална гаранция прѣдъ държавата отъ която се изнася стоката, че тая послѣднята ще се внесе въ царството, а не ще иде по назначение въ нѣкоя отъ воюващитѣ или друга отъ неприятелски държави съ тая, отъ която става износа.

Всичкитѣ издавани удостовѣрения се правятъ публично достояние чрѣзъ обнародване и въ вѣстницитѣ, за да може и обществото да слѣди изпълнението на поетитѣ чрѣзъ тѣхъ ангажименти: стокитѣ, безусловно да се внесатъ въ царството, а не контрабандно, още недошли, по пжтя да продаватъ или прѣпращатъ въ други държави, кждѣто държавитѣ, отъ които сж купени недопущатъ износ отъ стокитѣ си.

Въпрѣки [illegible] телството,

Виолетка В. Попова

— и —

Димитръ П. Пипевъ

ВЪНЧАНИ.

19 юли 1915 год. София,

Орхание София

Анон. Акц. Д-во Машина фабрика и желѣзолѣярница „ИВ. НЕДКОВЪ“ Габрово.

ПОКАНА

№ 4.

Поканватъ се г. г. акционеритѣ на Анон. Акц. Д-во Машина фабрика и желѣзолѣярница „Ив. Недковъ“ — Габрово, да присѫтствуватъ на общо годишно събрание, което ще се състои на 2 августъ т. г. въ 9 часа прѣди обѣдъ въ кантората на д-вото въ Габрово при слѣдния

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1) Избиране нови членове за управителния и провѣрителния съвѣти;
2) Разискване върху нѣкои членове отъ устава на дружеството.

Ако събранието не се състои на 2 августъ, то се отлага за 9 сѫщи мѣсецъ въ сѫщото помѣщение и часъ.

За правоучастие въ събранието акционеритѣ депозиратъ акциитѣ си въ касата на дружеството или въ Б. Н. и Б. З. Банки, като тия отъ тѣхъ, които не биха могли да присѫтствуватъ прѣдставятъ заедно съ удостовѣрението отъ банката и пълномощно за лицето, което ще ги прѣдставлява.

Габрово, 21 юли 1915 год.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

„ВИТОША“

Българско Анонимно Акц. Застрахователно Д-во

Основенъ капиталъ 1,000,000 лева.

Искате ли да се застраховате при най-добри условия, тогава застраховайте се при **чисто Българското Застрахователно Дружество „ВИТОША“** защото:

„ВИТОША“ застрахова по „ЖИВОТЪ“ и противъ „ПОЖАРЪ“ при най-евтини тарифи и при най-износни условия.

„ВИТОША“ поема риска на войната, безъ да взема допълнителни такси и премии.

„Витоша“ застрахова лица и отъ двата пола, безъ да прави разлика въ премиитѣ.

„Витоша“ застрахова въ селата безъ медицинско прѣглеждане, застрахова и по таблици съ участие въ печалбитѣ.

„Витоша“ освѣнъ горнитѣ печалби, отстѫпва въ полза на всички застраховани по животъ и 30% отъ чистата печалба на Дружеството.

Подобна печалба никое акционерно застрахователно дружество не дава на своитѣ застраховани

Ул. „Алабинска“ и „Царь Асѣнъ“ № 2а.

Вълнено Текстилно Анон. Акционерно Д-во „Фабрика Александъръ“ — Габрово.

ПОКАНА.

Поканватъ се господа акционеритѣ да присѫтствуватъ на годишното събрание, което ще се състои на 9 августъ 1915 година въ 10 часа сутриньта въ помѣщението на дружествената кантора при слѣдния

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1. Отчетъ на Управителния Съвѣтъ;
2. Докладъ на Провѣрителния Съвѣтъ;
3. Разглеждане и приемане на баланса на дружеството и освобождаване отъ отговорность на Управителния и Провѣрителния Съвѣти;
4. Избиране нови Управителенъ и Провѣрителенъ Съвѣти;
5. Разни.

Съгласно чл. 16 отъ устава за правоучастие въ годишнитѣ събрания акционеритѣ трѣбва поне два дни прѣдъ деня на засѣданието да депозиратъ акциитѣ си въ Българската Народна или Земледѣлска Банки или въ касата на дружеството.

Ако събранието не се състои на 9 августъ 1915 год. то съгласно чл. 17 отъ устава се отлага за 16 августъ с. г.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

БАЛАНСЪ

сключенъ на 31 декември 1914 год. за врѣме отъ 1 юли 1913 г. до 31 декември 1914 год.

АКТИВИ			ПАСИВИ		
Каса	1738	40	Капиталъ	1000000	—
Стоки: готови, полуобработени и сурови	1237537	79	Запасенъ капиталъ	326884	43
Недвижими имоти	569480	66	Полици за плащане	867465	65
Машини и инструменти	60896	93	Текущи лихвени смѣтки	1024238	67
Двигателна сила	19496	55	Амортизация до 30. VI. 1913 г. лева 129499·03		
Полици за събиране	332558	23	Амортизация за опер. периодъ 45737·05	175236	08
Клиенти	210346	21	Разни одръжки	784	28
Тек. безлихвени смѣтки	224799	49	Равлика курса в/ акценти с/ Парижъ	52487	60
Аванси	1364	55	Лихви за морат. врѣме в/ морат. акценти	29711	12
Цѣнни книжа	152581	78	Печалба	63132	94
Прѣдплатени лихви	5607	18			
	3539940	77		3539940	77

СМѢТКА ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ

Служащи и работници	164428	96	Отъ продажби на платове и прежди	772591	66
Лихви	155062	77			
Гориво	93197	81			
Частна с/ка загуби и печалби	80140	11			
Общи разноски	77513	15			
Курсова разлика	71000	32			
Комисиона	28420	97			
Подържане на имуществата	27246	49			
Шконто и отбиви	12442	14			
Печалба	6318	94			
	772591	66		772581	66

П. Дуневъ
Н. Сокеровъ

вързва всѣки снабденъ съ подобно удостовѣрение, самъ отъ себе си да варди честьта и престижа на нашата държава, която гарантира за неговата честность и добросъвѣстность въ поетия му ангажиментъ, намѣриха се лица търговци и търговски фирми, които измѣниха на търговската си честь, като нѣкои отъ тѣхъ продадоха въ непріятелски държави стокитѣ набавени съ силата на удостовѣренията на нашето министерство ужъ за нашето царство още, когато тѣ (стокитѣ) се намираха на пѫть по чуждитѣ морета или желѣзници, а други — въ видъ на новоизносъ ги продадоха пакъ на непріятелски държави, слѣдъ като ги бѣха внесли вече въ царството и ги, просто на просто, транзитираха.

Отъ тоя коваренъ и крайно недобросъвѣстенъ начинъ на дѣйствие не останаха доволни държавитѣ, които сѫ допущали износъ на разни тѣхни стоки подъ измама, че сѫ прѣдназначени за царство България, която ги бѣ и гарантиралъ съ удостовѣренията си и направиха интервенции прѣдъ министерството, като посочиха и имена на лица и фирми като злоупотрѣбители отъ Русе, София, Деде-Агачъ и др. градове. Министерството отъ своя страна анкетира авансираните дѣяния на указанитѣ търговци и търговски фирми и като се увѣри въ дѣйствителностьта на злоупотрѣбата съ удостовѣренията му, въведе новъ редъ: всѣко лице или търговска фирма, която иска да достави стока отъ странство, едноврѣменно съ снабдяването си съ удостовѣрение, като каущия (че ще изпълни поетия си ангажиментъ да достави стоката въ царството, а не да я продава въ друга държава или въ видъ на новоизносъ, да я транзитира прѣзъ България за друго прѣдназначение) се задължава да внесе въ държавното съкровище чрѣзъ Народната Банка въ наличность парична сума равна на половината стойность на цѣлата доставяна стока и слѣдъ като я пласира въ царството, да си вземе обратно каущията, състояща, както казахме, отъ налична сума въ Б. Н. Б. Тая мѣрка е намѣрена за най-ефикасна да се прѣкратятъ злоупотрѣбленията. Тя е дѣйствително ефикасна, но, споредъ насъ, е много тежка и мѫчно изпълнима за много добросъвѣстни и честни търговци, участьта на които трѣбва да се охарактеризира съ това, че „по край сухото дърво, гори и суровото“. Заради виновнитѣ злоупотрѣбители и контрабандисти, страдатъ и добритѣ и честнитѣ търговци и търговски фирми.

Независимо отъ това, новиятъ въведенъ редъ внесе въ бързото издаване на удостовѣренията и една видима бавность, едно медление на работата, което се отразява злѣ на материалнитѣ интереси на търговцитѣ. Тѣ отъ самото естество на работата биватъ заставени да губятъ врѣме по 10—15 дни, до като получатъ нужнитѣ удостовѣрения.

Обидното и мѫчителното въ тая работа е, че единъ прави, единъ е виновника, а сто невинни теглятъ, а, въ края на краищата, търговията е, която пониса всичкитѣ лоши послѣдици и страната е, държавата е, която губи. Мѣрката да се внася каущия въ пари половината стойность на стоката е тъй тежка, тъй обрѣменителна, тъй неизпълнима отъ много добри и почтени търговци,*) че тѣ, въ отговоръ на нея, се отказватъ отъ да правятъ доставки на стоки, отказватъ се отъ търговията си, отъ което, ясне е, държавата тоже не малко губи.

Необходимо нужно е да се изнамѣри другъ модусъ, да се избере друга нѣкаква мѣрка тъй ефикасна, тъй цѣлесъобразна, но лесна и безщетна за търговцитѣ. Напримѣръ, една отъ мѣркитѣ може да бѫде, че провинениятѣ се лишаватъ отъ правото да получаватъ удостовѣрения за доставки на стоки и до като трае настоящето положение, лишаватъ се отъ да правятъ каквато и да е търговия — да се третиратъ като обикновени контрабандисти. Втора мѣрка може да бѫде гарантирано писменно задължение прѣдъ Народната Банка, че, ако търговеца наруши задължението си, отговаря прѣдъ държавата съ извѣстна сума. Има и трета, и четвърта мѣрка еднакво ефикасна, еднакво цѣлесъобразна. Желателно е да се усвои и приложи оная отъ тѣхъ, която е най-изгодна за държавата, но не и сега прилаганато. И желателно е въ министерството да се ускори процедурата по издаването на удостовѣренията за да не се оплакватъ тъй много търговцитѣ отъ голѣмата бавность

* * *

Горната наша статия бѣше вече наредена, когато кореспондента ни отъ София ни проводи слѣдното, което дословно прѣдаваме, макаръ, че то е въ пълно сходство съ изказанитѣ отъ насъ сѫждения.

*) Непочтенитѣ и прѣдъ това срѣдство нѣма да се спратъ, тѣ правятъ всички и всѣкакво

АКЦИЯТА
на търговско-индустриалнитѣ камари.

Изложението до министра на търговията. Паричния залогъ за вноснитѣ стоки. Отпущането на вагони.

Търговско-индустриалнитѣ камари въ царството, чрѣзъ делегатитѣ си изпратени въ столицата, сѫ изработили едно изложение-молба до министра на търговията, промишлеността и труда, съ копие до г. г. министритѣ на финанситѣ и на желѣзницитѣ, върху нуждитѣ и исканията на търговския свѣтъ относително паричния залогъ за внасянитѣ въ страната стоки и числото на вагонитѣ отпущани за българския износъ. Изложението, подписано отъ делегатитѣ: на софийската камара — Стефанъ Караджовъ пловдивската — Шоповъ, варненската — Ранковъ, бургаската — А. Топаловъ и русенската — Д. Ивановъ, е врѣчено на 23 т. м. въ четвъртъкъ на Министра на търговията г-нъ Ж. Бакаловъ. Ето и текста на самото изложение:

Господине Министре,

По рѣшение на министерския съвѣтъ е наредено: да се изиска париченъ залогъ въ размѣръ на половината отъ стойностьта на всички стоки, на които е разрѣшено да се внесатъ въ страната безъ право на новоизнасяне. Като считаме, че злоупотрѣбленията, които се извършихъ отъ нѣкои наши търговци, на които бѣ разрѣшено да внесатъ у насъ нѣкои стоки безъ право на новоизнасяне, а именно: новоизнесоха доставенитѣ стоки или пъкъ ги продадоха въ чужди страни безъ да сѫ ги внасяли у насъ, оправдаватъ вземаното на всѣка една строга мѣрка противъ извършителитѣ на тия злоупотрѣбления, защото съ това тѣ подлагатъ на рискъ цѣлата ни търговия, понеже може да се прѣдизвика да се запрѣти изнеса за у насъ или пъкъ да не се позволи вноса у насъ — намираме, обаче, за необходимо да Ви обърнемъ вниманието, че взетата мѣрка не само че не ще спрѣ злонамѣренитѣ търговци да извършватъ казанитѣ злоупотрѣбления — тѣ могатъ въ много случаи да рискуватъ исканитѣ залози — но, което е по-важно, тая мѣрка ще ограничи и безъ това много ограничената доставка отъ странство на необходимитѣ стоки за страната ни и слѣдователно, ще повиши и безъ това много повишенитѣ цѣни на тия стоки у насъ, понеже исканитѣ залози ще бѫдатъ голѣми, трудно ще се доставляватъ и дълго врѣме ще стоятъ безъ да могатъ да се използуватъ отъ вложителитѣ имъ, нито пъкъ ще носятъ лихва на послѣднитѣ. Прѣдъ видъ на това, позволяваме си да ви помолимъ отъ името на всички търговско-индустриални камари въ страната да ходатайствувате прѣдъ почитаемия министерски съвѣтъ да отмѣни казаното рѣшение, като го замѣни съ друго, което да дава по-голѣма свобода на външната ни търговия.

Въ случая, позволяваме си да прѣдставимъ на просвѣтеното Ви внимание слѣдующитѣ мѣроприятия:

1) Да се нареди да се увѣдомява за контролиране повѣреното Ви министерство отъ надлежнитѣ наши легации или по другъ начинъ, който намѣрите за добъръ, за всѣка покупка на стоки, извършена възъ основа на издаденото отъ повѣреното Ви министерство удостовѣрение.

2) Всѣки единъ нашъ търговецъ, на когото е издадено удостовѣрение за доставяне стоки, да се задължава въ опрѣдѣленъ срокъ (който по уважителни причини да може да продължава) да докаже съ документи, че е доставилъ въ страната ни разрѣшенитѣ му за доставяне стоки.

3) Злоупотрѣбителитѣ съ даденитѣ имъ удостовѣрения търговци да се наказватъ най строго: да се прѣслѣдватъ углавно, да не имъ се издава второ удостовѣрение за доставяне на стоки отъ странство, да имъ се обнародватъ имената въ „Държавенъ Вѣстникъ“ и да се събератъ въ полза на съкровището даденитѣ имъ поржчителства, и

4) Исканиятъ паричен залогъ — половината отъ стойностьта на стокитѣ, за които се иска разрѣшение да се доставятъ въ страната — да се замѣни съ писмено поржчителство отъ цѣнни книжа, недвижими имоти или отъ лично поржчителство на единъ или нѣколко състоятелни лица, въ размѣръ на една четвъртъ отъ стойностьта на разрѣшенитѣ за доставяне стоки.

На край позволяваме си да Ви помолимъ, Господине Министре, да благоволите да направите нужното ходатайство да се увеличи до максимумъ числото на вагонитѣ, съ които се прѣнасятъ нашитѣ стоки, главно нашитѣ храни за Деде-Агачъ, Цариградъ и другитѣ погранични гари и съ които се внасятъ отъ пограничнитѣ гари за вѫтрѣшностьта на страната ни доставенитѣ отъ странство стоки на нашитѣ търговци. Ограничението имъ или пъкъ, както е станало напослѣдъкъ въ гара Ломъ, намалението имъ причинява голѣми врѣди на нашата търговия и справедливо възбужда незадоволство у нашитѣ търговци.

По търговията ни съ Америка.

Варненската Търг.-Инд. Камара е получила едно твърдѣ наврѣмено прѣдложение отъ „American Bureau of Foreign Trade (Bureau de Commerce Exterieur de L'Amerique) 44, Whitenall Street, New-York E. U.“, което прѣдлага услугитѣ си на всѣки търговецъ отъ България желающъ да работи съ Америка.

Услугитѣ на Бюрото сѫ напълно безплатни, тъй като института е субсидиранъ отъ американскитѣ търговци и фабриканти, които прѣко сѫ заинтересувани за разширението на връзкитѣ си между Америка и България.

Всѣки фабрикантъ или експортьоръ, желающъ да използува горното прѣдложение, може да влѣзе въ прѣко сношение съ казаното бюро и да изпрати образци, цѣни, условия на продажбата и изплащането, за да може Бюрото да ги поднесе на евентуалнитѣ американски купувачи безъ губене на врѣме.

Тия, които биха желѣли да влѣзатъ въ прѣки връзки съ фабрикантитѣ на американски специалитети или каквито и да сѫ други стоки, които прѣди си доставяли отъ други търговци, подробно да опишатъ въ своитѣ запитвания до Бюрото — количествата, качествата, пюанситѣ, размѣритѣ, тежината, приблизителнитѣ цѣни, съ една дума, всички подробности, които да послужатъ за улеснение постжпкитѣ на Бюрото; желателно е изпращането и на образци.

Бюрото не върши покупка и продажба за своя смѣтка, но ако му бѫдатъ изпратени поржчки, тѣ ще бѫдатъ прѣдадени на най-добритѣ фабриканти за изпълнение. По искане Бюрото може да изпълни службата на агентъ-купувачъ и ще направи всѣкаква услуга отъ естество да спомогне за развитието на търговскитѣ връзки между двѣтѣ страни и всичко това безплатно.

Търговцитѣ, които биха дали референцитѣ си на Бюрото, могатъ сѫщеврѣменно да увѣдомятъ американскитѣ кѫщи, съ които желаятъ да работятъ, да се отнасятъ въ подобни случаи до Бюрото, като съ това би се избѣгнало всѣко изгубване на врѣме.

По подробни свѣдѣния за службата на въпросното бюро, интересуващитѣ се могатъ да получатъ отъ Варненската Търг. Индустриална Камара.

Хроника.

Около транзита на чужди стоки.

Министерскиятъ съвѣтъ, въ едно отъ послѣднитѣ си засѣдания, е разрѣшилъ въ положителна смисъль въпроса за транзита прѣзъ България на руски и ромѫнски стоки, като е опрѣдѣлилъ и точно, по колко вагона дневно ще се даватъ отъ българскитѣ държавни желѣзници за транзита на еднитѣ и другитѣ.

Отъ компетентно мѣсто сѫ направени прѣдъ правителството постжпки, щото, ако за извѣстно врѣме е необходимо да става транзитирането по нашитѣ държавни желѣзнини на чужди стоки, то желателно е това да става, за сегашнитѣ изключителни врѣмена, по повишени тарифи и безъ да се прѣчи на прѣвоза на нашитѣ стоки, които трѣбва да иматъ всѣкога прѣдпочитане прѣдъ чуждитѣ. Въ противенъ случай, поради липсата у насъ на вагони и въобще поради слабостьта на транспорта по нашитѣ желѣзници, засилването транзита на чуждитѣ стоки ще попрѣчи извънредно много на прѣвоза на нашитѣ стоки и главно на износа на нашитѣ храни, което ще бѫде отъ голѣма загуба за народното ни и държавно стопанство.

Около износа на трицитѣ.

Съгласно постановлението на министерския съвѣтъ взето въ засѣданието му отъ 1 юли н. г. разрѣшено е износа на трицитѣ, грѣха, лещата, кѫкъла и фия, произхождащи отъ старитѣ реколти до 1915 година. При износа на тия артикули, съгласно нареждането на М-вото на финанситѣ, товарянето имъ въ вагони и шлепове ще става подъ най-стогия контролъ на мѣстнитѣ комитети и на респективнитѣ митнически власти. При износа трицитѣ ще се подлагатъ на анализа по начина указанъ съ окржжното отъ 31 мартъ т. г. Ако при анализата се констатира, че трицитѣ сѫ примѣсени съ брашно, ще се конфискуватъ и нарушителитѣ ще се наказватъ съгласно чл. 14 отъ закона за обществената прѣдвидливость.

Данъкътъ на индустриалцитѣ.

Повторно е разпоредено до финансовитѣ началници, незабавно да прѣдставятъ въ Министерството на финанситѣ свѣдения за намалення данъкъ на индустриалнитѣ заведения и прѣдприятия, както и опрѣдѣленията имъ пжтенъ данъкъ за текущата година.

По износа на царевицата и ечемика.

Прѣдписано е на митницитѣ да разрѣшаватъ износа, безъ да искатъ удостовѣрения отъ комитета, на царевицата и ечемика, които сѫ били обмитени или прѣдявени на митницитѣ за обмитване, така и на онѣзи, които сѫ били натоварени въ вагони и сѫ се намирали на пѫть къмъ пристанищата или граничнитѣ митници прѣди получване разпорежданото за изискване на удостовѣрения отъ комитета. Датата на натоварването на вагонитѣ ще се констатира отъ товарителницитѣ съ постановление върху износнитѣ митнически документи. Разпоредено е до митницитѣ и за разпознаване реколтата на износимия ечемикъ да назначаватъ комисия както при износа на царевицата.

Рекламитѣ върху тютюневитѣ кутии.

Министерството на финанситѣ е прѣдписало на акцизнитѣ власти най-строго да съблюдаватъ окржжната му телеграма отъ 3/IV 909 год., съ която, освѣнъ бандерола и етикета, забранява се облѣпването върху тютюневитѣ кутии на каквито и да било реклами. Контрольоритѣ при фабрикитѣ, които допуснатъ да се изнасятъ такива тютюневи издѣлия изъ фабрикитѣ, ще бѫдатъ наказани съ уволнение.

Размятане на поземления данъкъ.

Прѣдписано е на финансовитѣ началници въ понятѣ земи незабавно да свикатъ околийскитѣ размѣтателни комисии, за да размѣтнатъ поземления данъкъ между градоветѣ и селата възъ основа размятането му по околии извършено отъ върховната комисия.

При размятането на поземления данъкъ отъ околийскитѣ комисии между градоветѣ и селата и отъ градскитѣ и селски комисии — между данъкоплатцитѣ, ще се взематъ за основа само земитѣ и декаритѣ имъ по култури, съобщени до сега въ М-вото на финанситѣ, върху които върховната комисия размѣтна поземления данъкъ по околии.

Измѣрване на материалитѣ за ракия.

Наредено е до общинскитѣ власти, щото най-късно до 20 августъ т. г. да съобщатъ въ акцизнитѣ управления приблизително количеството и видътъ на материалитѣ за варене ракия, които се прѣдполага да бѫдатъ приготвени за общото измѣрване прѣзъ т. год., за да може своеврѣменно да се назначатъ нужното число комисии по това.

За медицинскитѣ стоки.

Съ окржжна телеграма разпоредено е до митницитѣ, при износа на стоки, които се употрѣбяватъ и въ медицината и на които износа не е изричо забраненъ, да провѣряватъ, дали тия стоки фигурирать въ официалната фармакопея и да не се позволява износа на ония, които фигурирать.

Износа на хранитѣ.

Отъ какъ е разрѣшенъ износа на царевицата и ечемика отъ реколтата прѣзъ 1914 г. до 22 т. м. сѫ отпуснати отъ дирекцията на желѣзницитѣ на разни търговци 960 вагони, отъ които 528 за Деде Агачъ и 432 за Цариброд.

Износа на сапуна.

Съобщено е на митницитѣ, че износа на сапуна за пране е забраненъ, понеже фигурира въ официалната фармакопея.

Карантина на добитъкъ.

На основание рѣшението на върховния ветеринаренъ съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ 18 т. м., едрия рогатъ добитъкъ, който се движи съ бѣжанцитѣ идящи отъ Гърция, Сѣрбия и Македония, ще се подлага на десеть дневна карантина, конетѣ ще се пропущатъ слѣдъ маминизация, а овцетѣ, козитѣ и свинетѣ ще се пропущатъ въ вѫтрѣшностьта безпрѣпятствено, слѣдъ единъ ветеринаренъ прѣгледъ.

Зърнениятѣ храни въ Италия.

Българскиятъ генераленъ консулъ въ Милано съобщава въ М-вото на земледѣлието, че борсата на зърнениятѣ храни тамъ подържала отъ извѣстно врѣме насамъ много високи цѣни. Послѣднитѣ ежедневно се покачватъ, вслѣдствие увеличаването цѣнитѣ на житата въ Америка, отъ гдѣто Италия прави най-голѣмитѣ си доставки на храни.

Премиитѣ по лозарство и овощарство.

Понеже при отпущанието на премиитѣ по лозарството и овощарството до сега сѫ станали редъ грѣшки, които сѫ спѣвали работата, ставали причина за неправилното имъ раздаване, министерството на земледѣлието, съ окржжно до земледѣлческитѣ катедри и агрономитѣ, е дало упѫтвания върху начина на съставянето актоветѣ за отпущане на премии, за да могатъ да отговарятъ на изискванията на закона за лозарството и овощарството.

Реколтата на пашкулитѣ въ Италия.

Споредъ рапорта на българския консулъ въ Милано, реколтата на пашкулитѣ въ Италия тази година е била много слаба. Общата цифра възлиза на 46 милиона килограма. Цѣнитѣ варирать между 2·20 — 3·10 лв. кгр. Българскитѣ пашкули се прѣдпочитали навсѣкѫдѣ въ Италия.

Банковъ районъ.

Съгласно рѣшението на управит. съвѣтъ на Б. Н. Банка на агентурата при гара Трембешъ се опрѣдѣля слѣдния районъ: 1) селата Иванча, Мишуклий, Одаитѣ, Полски Сѣновецъ и Раданово отъ търновския банковъ клонъ; 2) селата Павелъ, Хибилий, Чатма, Айджий и Вързулица, отъ района на свищовския клонъ и 3) селата Карамца, Ердованлий, Ловенъ, Виноградъ и Арнаутлий, отъ района на горно-орѣховския клонъ.

Пашкулното производство.

Въ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти се приготовлява статистика за тазгодишното пашкулно производство въ царството и пазарната цѣна на пашкулитѣ въ разнитѣ пунктове.

Ревизиитѣ на тютюневитѣ фабрики.

Министерството на финанситѣ е поискало отъ акцизнитѣ началници да му бѫдатъ веднага изпратени вѣдомоститѣ за полугодишнитѣ ревизии на тютюневитѣ фабрики за първото полугодие на тая година.